

Nr 119.

Av herr **Wahlmark**, om pension åt förre portvakten *P. A. Pettersson*.

Förre yttre portvakten av 3:e klass vid Ulleråkers sjukhus i Uppsala, Per August Pettersson, född den 3 maj 1862 och alltså 74 år gammal, anställdes som portvakt vid sjukhuset den 1/11 1899 och avgick från denna tjänst den 30/9 1936. Pettersson har sålunda en tjänstetid av närmare 37 år. Genom Kungl. Maj:ts beslut den 30 juni 1936 har han tillerkänts ett årligt understöd, som dock ej uppgår till mer än 720 kronor per år. Petterssons löneinkomst under vart och ett av de senaste fem åren har i genomsnitt utgjort 1.083 kronor, vartill kommer fri bostad med lyse och värme, värderat till 400 kronor per år. Den sammanlagda genomsnittsinkomsten har sålunda utgjort 1.483 kronor.

Genom fastställandet av civila pensionsreglementets tillämpning å extra ordinarie tjänstemän och arbetare (svensk författningssamling nr 442/1934 resp. 443/1934) kunde skäligen anses att pensionsfrågan för statens befattningshavare med fast och stadigvarande anställning vore löst. Oklarhet föreligger emellertid alltjämt ännu angående pensionsförhållandena för yttre portvakterna vid statens sinnessjukhus, som framgår bland annat därav, att medicinalstyrelsen i förslag till Kungl. Maj:t den 12 dec. 1935 hemställt, att i avvaktan på att pensionsunderlaget för dylika befattningshavare fastställdes av Kungl. Maj:t, Pettersson måtte komma i åtnjutande av ett årligt understöd av förslagsvis 984 kronor per år samt att, ehuru dessa befattningshavares löner ej varit reglerade med någon som helst hänsyn tagen till dyrortsförhållanden, utan blott efter den omfattning tjänsten ansetts kräva, har icke dess mindre vid understödets tillmätande konstruktiv reducering av löneförmånerna till lägsta dyrort företags och fått tjäna som utgångsläge vid tillmätandet av understödet.

Gruppen har åtnjutit extra ordinarie tjänstemäns ställning ifråga om semester, ledighet m. m. vid sjukdom, etc., genom Kungl. Maj:ts särskilda beslut. Lönen i övrigt har fastställts av medicinalstyrelsen.

Då det ålegat Pettersson att öva tillsyn över yttre porten dygnet runt, med undantag för semester eller annan ledighet, har han härvid måst anlita sin hustru till hjälp. Det kan strängt ifrågasättas, huruvida ej hänsyn bör kunna tagas till detta förhållande; ty kan en befattningshavare antagas i statens tjänst under den förutsättningen att familjen, och då främst hustrun, skall vara honom behjälplig i hans arbete, så borde det ej heller vara uteslutet att hänsyn också kunde tagas härtill, då pensionsförmånen skall utmätas.

En pension till honom under sådana förhållanden av allenast 720 kronor, att efter så lång och plikttrogen tjänst och vid 74 års ålder försörja sig och sin hustru med, måste uppenbarligen anses alldeles för otillräcklig och ej stå i rimlig anslutning till de av riksdagen fastställda principerna, enligt vilka exempelvis pensionen för manlig arbetare, i anställning för vilken ej kräves särskild yrkesutbildning, satts till 1.476 kronor och för kvinna till 1.104 kronor, som alltså

är den lägsta utgående pensionen till arbetare; för manlig extra ordinarie tjänsteman i 4:e lönegraden utgår pension med samma belopp eller 1.476 kronor.

Då Pettersson varit anställd 1 år och 3 månader efter det pensionsreglementet för extra ordinarie trätt i kraft och då han under denna tid åtnjutit en anställning såsom extra ordinarie tjänsteman, torde den honom tillkommande pensionen böra utgå efter grunder, som gälla för dessa.

På grund av det anförda, hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att förre yttre portvakten av 3:e klass vid Ulleråkers sjukhus, Per August Pettersson, må tillerkännas en pension fr. o. m. den 1 oktober 1936 av 1.476 kronor per år.

Stockholm den 22 januari 1937.

C. P. Wahlmark.

Erforderliga handlingar tillhörande ärendet komma att tillställas vederbörande utskott.